

**ПРОФ. Д-Р КРАСИМИРА МУТАФОВА – УЧИТЕЛ,
УЧЕН И ВДЪХНОВИТЕЛ**

Орлин Събев

PROF., PHD KRASIMIRA MUTAFOVA – TEACHER,
SCIENTIST AND INSPIRER

Orlin Sabev

Помня добре първите университетски семинари по история на българските земи през XV–XVII век, водени от проф. Красимира Мутафова. Влизаше усмихната и лъчезарна, с ясното намерение да увлече поредния поток студенти в дебрите на османската история. За първи път чувахме термините „тимар“, „хас“, „вакф“, безбройните османски данъци с причудливо звучащи названия като „юшур“, „качкун“, „бадухава“... В повечето случаи те биха отказали по-мързеливите от нас изобщо да прочетат и ред, свързан с тях, а по-упоритите да се постараят поне да ги наизустят, ако не схващат историческата им логика. Но лъчезарната усмивка на проф. Мутафова, с лека извивка накрая, подчертаваща твърдата ѝ убеденост, че ще „подмами“ и нас в полето на любимите ѝ научни занимания, раждаше у мързеливите сред нас любопитство, а сред по-старателните – решителност да навлезем по-смело в лабиринта от първоначално непонятните и екзотично звучащи османски термини, и с нейната магическа помощ да намерим верния път към осветляването на важна епоха, определена някога от Иречек като „тъмни векове“.

Лично за мен един от подаръците на съдбата е именно фактът, че по стечение на обстоятелствата проф. Мутафова бе първият човек, който ме въведе в познанието на тази епоха и който ме вдъхнови и аз да свържа впоследствие професионалния си път именно с османистиката. Това безспорно беше рядък шанс и сега, от дистанцията на времето, съм благодарен, че съм имал възможността да бъда неин студент. Тя не само ни даде познанието за историята на българските земи под османска власт, но и ни научи как да „четем“ правилно и да интерпретираме достоверно разнообразните и многобройни извори, които правят далечното минало съвсем не толкова „тъмно“, а интригуващо и поучително.

Най-важното, проф. Мутафова винаги е заставала пред нас, студентите, не просто като университетски преподавател, а като учен с висока професионална компетентност, благодарение на която тя успяваше да преобърне изградената от училище трафаретна представа за една епоха, асоциирана основно с кръвопролитие, насилие, изостаналост и невежество. С вещината на умел разказвач и с прецизността на скрупулозен учен тя ни разкри един по-многопластов свят от миналото, научи

ни да погледнем към него с други очи, да го разбираме, да го анализираме и оценяваме не само със сърцето си, но и с разума си.

Но за да подтикне своите студенти и ученици да осмислят историята не само емоционално, но и рационално, преподавателят и ученият като изтъкнат ерудит в своята научна област трябва да може да ги вдъхновява, да запали в сърцата им искрицата вълнение от новото познание. И проф. Мугафова безспорно владее това важно умение – да бъде не просто увлекателен лектор и респектиращ учен, но и впечатляващ вдъхновител за младите умове и сърца от студентската скамейка.

Благодаря ѝ за това вдъхновение!